

C. E. S
România

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

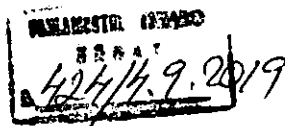
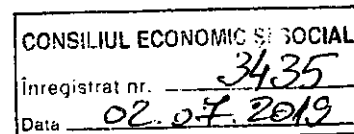
E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare ale Statelor și Guvernelor Membre ale Francofoniei (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Către,

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT

Doamnei Secretar General Izabela CHENCIAN

Stimată doamnă Secretar General,

Cu privire la adresa dumneavoastră nr. XXXV/3557/19.06.2019, înregistrată la Consiliul Economic și Social cu nr. 3226/24.06.2019, vă transmitem atașat avizul Consiliului Economic și Social referitor la *propunerea legislativă privind statutul Limbii Semnelor Române (b262/12.06.2019)*.

Cu deosebită considerație,

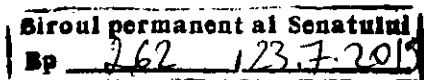
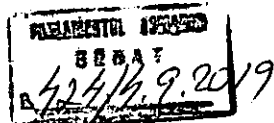
Președinte,

Iacob BACIU

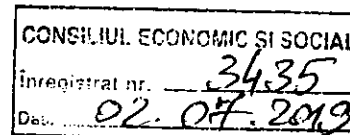

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare ale Statelor și Guvernelor Membre ale Francofoniei (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

AVIZ

referitor la propunerea legislativă privind statutul Limbii Semnelor Române (b262/12.06.2019)

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative privind statutul Limbii Semnelor Române (b262/12.06.2019)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 2.07.2019, avizează **FAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu **propunerile de modificare prevăzute în anexă, precum și cu următoarele observații:**

- este imperios necesar să se introducă precizări clare privind echivalența sintagmelor „limbaj mimico-gestual” și „limba semnelor” (precum și corespondentele „limbaj mimico-gestual românesc/„limba semnelor române” sau „interpret al limbajului mimico-gestual”/„interpret în limba semnelor române”). Aceste referiri la limba comunității surzilor sub forma „limbaj mimico-gestual” sunt prezente în diverse documente legislative, iar în cazul în care nu se admite această echivalență se va ajunge la o situație de blocaj în care interpreții în limbaj mimico-gestual autorizați să nu fie recunoscuți ca fiind interpreți în limba semnelor. Fiind vorba de una și aceeași limbă, dar și de o recunoaștere a statutului de limbă independentă, această recunoaștere a limbii semnelor ca limbă maternă reprezintă o schimbare necesară, dar care nu trebuie să creeze bariere în legătură cu actualele proceduri de asistare a persoanei surde de către interpreții în limbaj mimico-gestual;

- se impune o cercetare prealabilă asupra tuturor dispozițiilor legale referitoare la limbajul mimico-gestual și interpretarea în această limbă, astfel încât să se aibă în vedere toate prevederile ce urmează a fi modificate și acele prevederi nerelaționate cu prezentul proiect de lege - cu deosebire Legea 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap și Legea 103/2014 pentru modificarea și completarea Legii audiovizualului nr. 504/2002;
- este necesar a se lua în considerare acele situații în care o persoană surdă care nu cunoaște limba semnelor române, dar folosește o altă limbă a semnelor, intră în contact cu autoritățile și instituțiile centrale și locale, publice sau private, pentru a se asigura că o astfel de persoană este asistată corespunzător.

Președinte,

Iacob BACIU

Propunerile de modificare aferente
propunerii legislative privind statutul Limbii Semnelor Române (b262/12.06.2019)

Nr. crt.	Text inițial	Text propus	Motivare
1.	Art. 3 Comunitatea persoanelor care folosește limba semnelor reprezintă o minoritate lingvistică și culturală, cu dreptul de a se folosi, de a păstra, de a dezvolta, de a întreține cultura surzilor, de a spori și de a moșteni limbajul semnelor.	Comunitatea persoanelor care folosesc limba semnelor reprezintă o minoritate lingvistică și culturală, cu dreptul de a folosi, de a păstra, de a dezvolta, de a întreține cultura surzilor, de a spori și de a moșteni propria limbă a semnelor .	Făcându-se referire la comunitatea Surzilor, este mai justă terminologia de „limbă”, care se moștenește și îmbogățește de la o generație la alta, în vreme ce limbajul semnelor trimite la activitatea psihică de comunicare prin intermediul limbii și este un fenomen individual
2.	Art. 5 (1) Autoritățile administrației centrale și locale au obligația de a pune gratuit la dispoziția persoanelor surde și hipoacuzice interpreți autorizați, conform legislației, în limba semnelor române.	(1) Autoritățile și instituțiile centrale și locale, publice sau private au obligația de a pune gratuit la dispoziția persoanelor surde și hipoacuzice interpreți autorizați, conform legislației, în limba semnelor române.	Având în vedere că acest proiect de lege suprapune anumite dispoziții cu cele din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, cu modificările și completările ulterioare, respectiv art. 69 alin. (1)-(3) (și menționează abrogarea actelor normative în vigoare pe această temă) , este necesar a se prelua o sintagmă din alin. (1) al art. 69 din legea menționată mai sus, pentru a nu se ajunge la situația în care alte instituții private nu ar mai considera necesară asigurarea interpretului.
3.	Art. 8 Persoanele surde sau deficiente de auz au dreptul, la cerere, să fie asistate de un interpret autorizat în limba semnelor române pentru susținerea examenului examinarea în vederea obținerii carnetului de șofer, în situații care implică instanțe de anchetă și de judecată.	Se elimină	Aceste aspecte sunt acoperite în actualele dispoziții ale Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, cu modificările și completările ulterioare, la art. 69, iar în propunerea legislativă asigurarea interpretării în astfel de situații este menționată la art 5 alin. (1), așa cum s-a propus a fi modificat mai sus. Altfel, aceste

			situații menționate sunt specifice și într-un număr foarte limitat. Prezența interpretului trebuie să fie obligatorie în toate circumstanțele de comunicare între persoana surdă și autorități/instituții.
4.	Art. 10 Instituțiile statului, autoritățile administrației centrale și locale care nu respectă prevederile acestei legi vor suporta rigorile legii.	Autoritățile și instituțiile centrale și locale, publice sau private care nu respectă prevederile acestei legi vor suporta rigorile legii.	Din considerentele menționate, la modificarea art. 5 alin (1). din propunerea legislativă.
5.	Art. 10 (...) (2) Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială are obligația de a prezenta Guvernului anual un raport privind măsurile întreprinse în vederea respectării prevederilor acestei legi de către instituțiile statului și autoritățile administrației centrale și locale.	(2) Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială are obligația de a prezenta Guvernului anual un raport privind măsurile întreprinse în vederea respectării prevederilor acestei legi de către autoritățile și instituțiile centrale și locale, publice sau private	Din considerentele menționate, la modificarea art. 5 alin (1). din propunerea legislativă.
6.	La data intrării în vigoare a prezentei legi, toate actele normative în vigoare pe această temă se abrogă	La data intrării în vigoare a prezentei legi, toate dispozițiile normative în vigoare pe această temă se abrogă.	Propunerea legislativă, prin prevederile sale, înlocuiește o serie de dispoziții anterioare privind „limbajul mimico-gestual” și interpretarea în această limbă, care sunt cuprinse în alte legi majore, precum Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, cu modificările și completările ulterioare. Un astfel de act normativ nu va putea fi abrogat în întregime, însă anumite dispoziții anterioare din această lege ar urma să fie abrogate.